

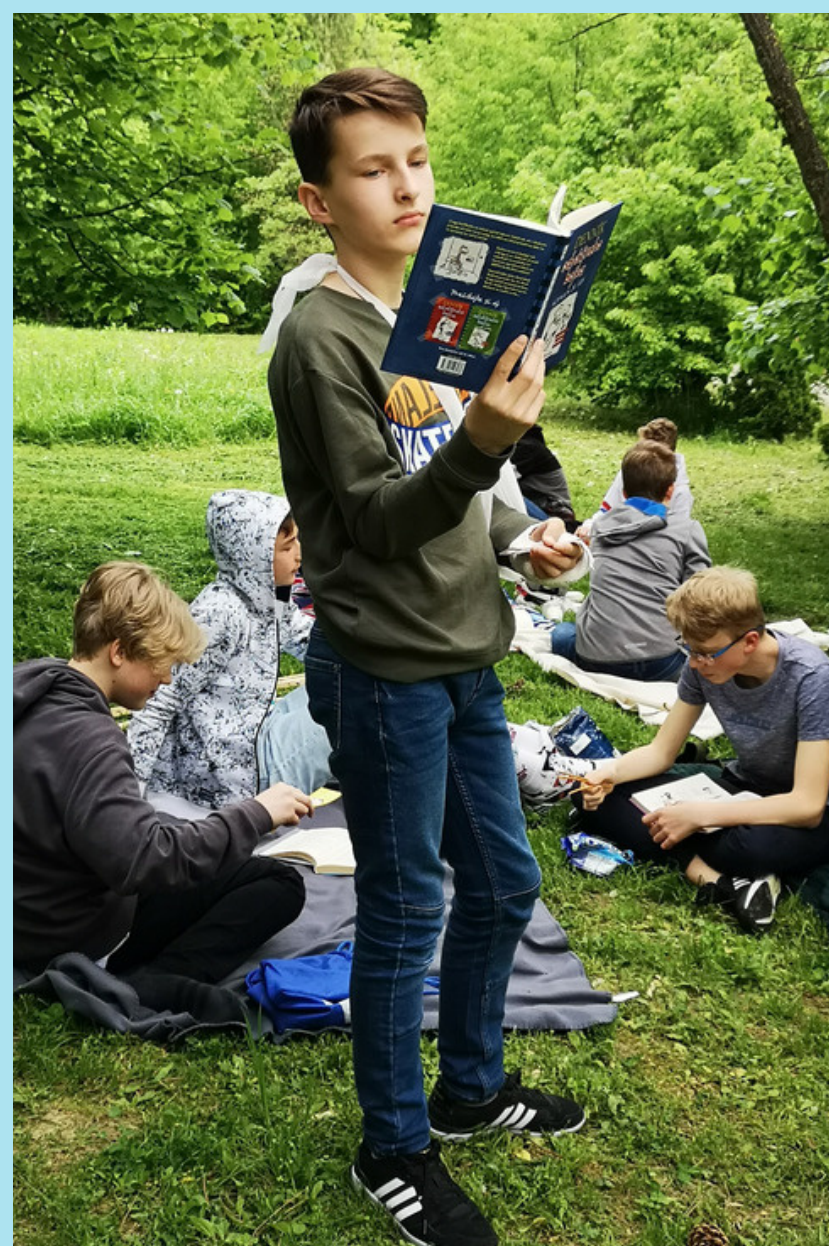
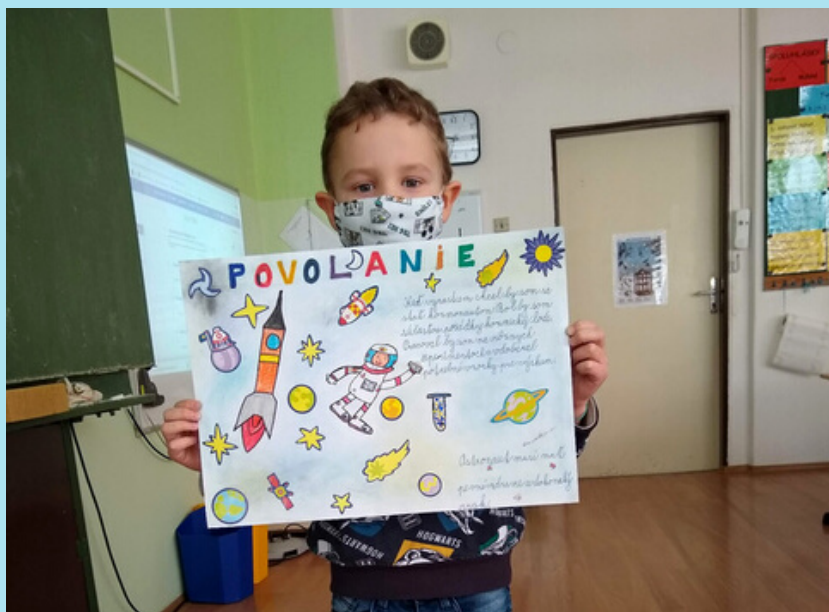
ZÁKLADNÁ ŠKOLA MATEJA LECHKÉHO V KOŠICIACH

LECHKÁČIK

ŠK. ROK 2021/2022
ROČNÍK XXVII.

ŠKOLSKÝ ČASOPIS

Milí čitatelia,

ďakujeme, že ste sa rozhodli začítať sa do nášho školského časopisu Lechkáčik, ktorí sme pre Vás aj tento školský rok s láskou vytvorili, napísali a nakreslili.

Nájdete v ňom ukážky tvorivosti našich žiakov, prvé reportárske či redaktorské pokusy, ale aj takmer profesionálne diela. Ukrýva aj mnoho hodín našej práce a túžbu, aby sa Vám Lechkáčik páčil a tešili ste sa aj na ďalšie jeho pokračovania.

Ak by ste sa chceli stať súčasťou nášho žiackeho redakčného tímu a máte nápady, ako Lechkáčik ešte viac vylepšiť či zdokonaľiť, pridajte sa k nám v septembri. Budete srdečne vítaní! :-)

Ostáva už len zaželať Vám, aby ste pri dočítaní nášho Lechkáčika boli smutní, že nemá viac strán! :-)

Redaktorský tím ZŠ Mateja Lechkého

Z našej výtvarnej tvorby

Marko Smorada, 3.A

Noemka Kolenová, 3.A

Livka Ivanová, 3.A

Dianka Jahodová, 3.A

Život v škole

Tomáš Forrai, 6.A

V tomto rozhovore som sa pýtal niekoľkých svojich spolužiakov zo 6.A triedy na ich názor na predmety, vyučovanie, učiteľov a školu.

Aký je tvoj obľúbený predmet? Prečo?

- **Juraj:** Matematika.
- **Paula:** Dejepis.
- **Patrik:** Informatika a telesná výchova.
- **Karin:** Výtvarná a telesná výchova.

Čo by si sa chcel ešte naučiť na tvojom obľúbenom predmete?

- **Juraj:** Pytagorovu vetu.
- **Paula:** Všetko o mojej minulosti.
- **Patrik:** Salto.

Na ktorého/ú učiteľa/ku sa tešíš, keď ideš do školy?

- **Juraj:** Nováková.
- **Paula:** Servanský.
- **Patrik:** Sobotková.
- **Karin:** Siládiová.

Čo ťa ešte baví na našej škole?

- **Juraj:** Prestávka.
- **Paula:** Prestávka.

Na čo sa najviac tešíš, keď ideš do školy?

- **Paula:** Teším sa svojich naj kamarátov.
- **Patrik:** Teším sa na kamarátov.

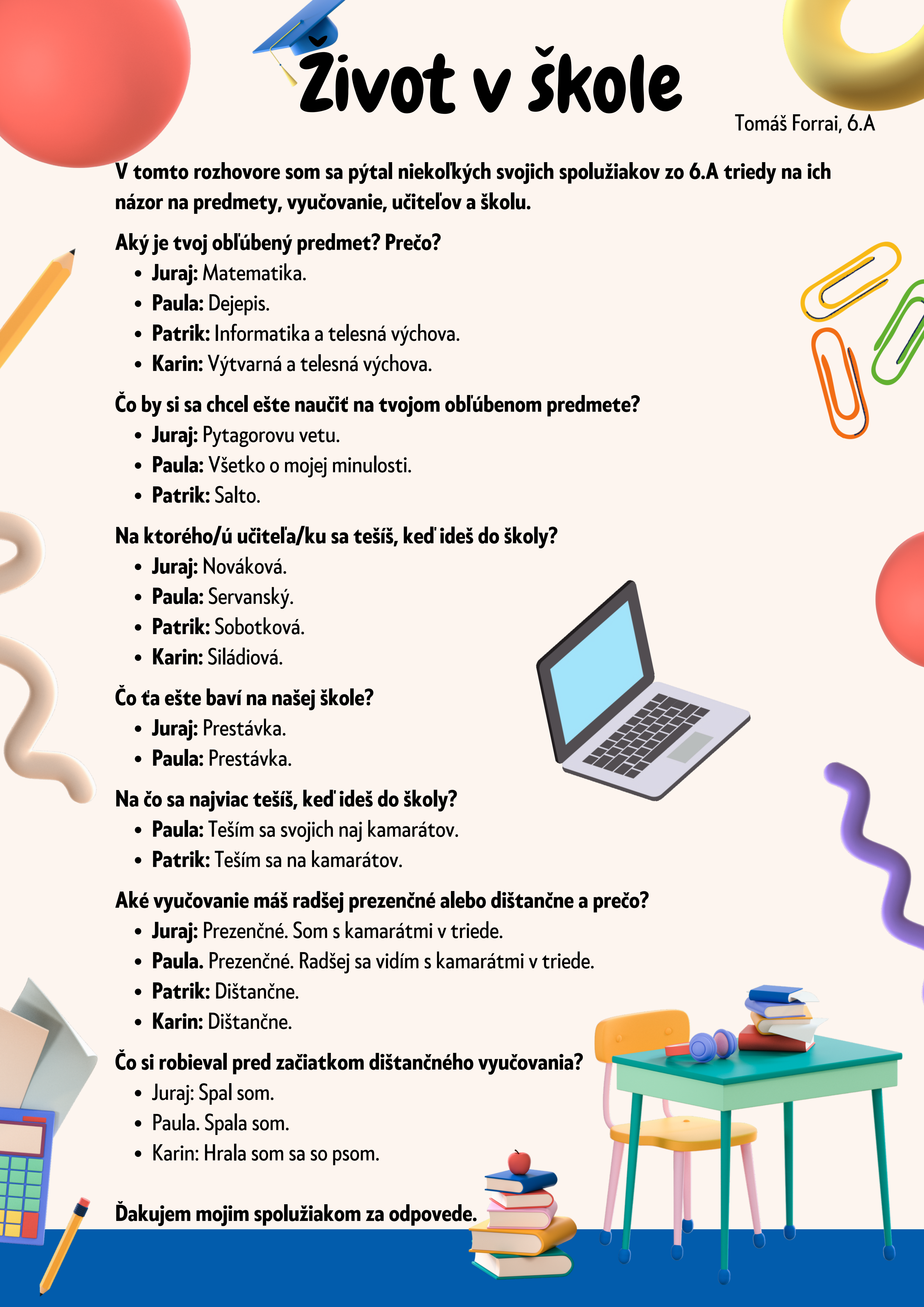
Aké vyučovanie máš radšej prezenčné alebo dištančne a prečo?

- **Juraj:** Prezenčné. Som s kamarátmi v triede.
- **Paula:** Prezenčné. Radšej sa vidím s kamarátmi v triede.
- **Patrik:** Dištančne.
- **Karin:** Dištančne.

Čo si robieval pred začiatkom dištančného vyučovania?

- **Juraj:** Spal som.
- **Paula:** Spala som.
- **Karin:** Hrala som sa so psom.

Ďakujem mojim spolužiakom za odpovede.

Zaspievajme si

Určite poznáte známu slovenskú ľudovú pieseň Šalata, šalata. Na túto melódiu naša pani vychovávateľka Zlatica Verbová napísala nový, aktuálnejší text. Ak máte dobrú náladu a chuť, zaspievajte si spolu s nami.

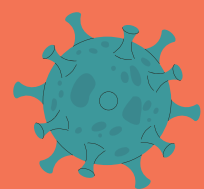
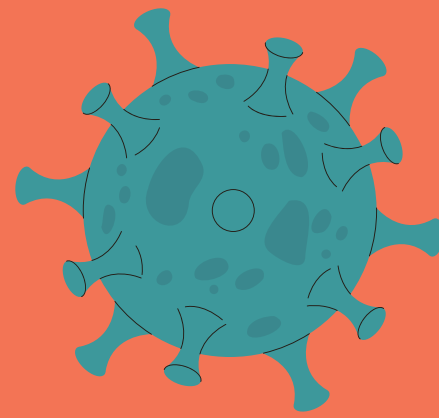
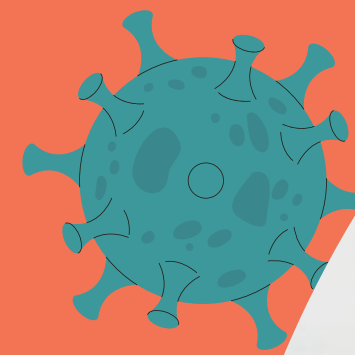
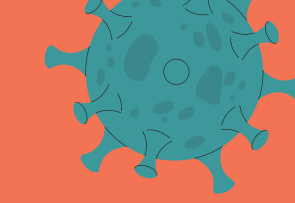
Korona, korona (Šalata, šalata)

1. Korona, korona, už je u nás ona.
Korona, korona, vírusová ona.
Nemôžem do školy šej-haj
zavretá je ona.

2. /: A keď je zavretá,
ja tomu ne rada :/
Prečo mám ja doma sedieť,
keď som taká mladá.

3. /: Nechcem ja doma byť,
radšej v škole učiť :/
Nechcem si svoj chrbát šej-haj
nad „pisičkom“ ničiť.

4. /: Bola som vždy v kriku,
teraz tu mám ticho :/
Už by som volila šej-haj
Aj do školy príchod.

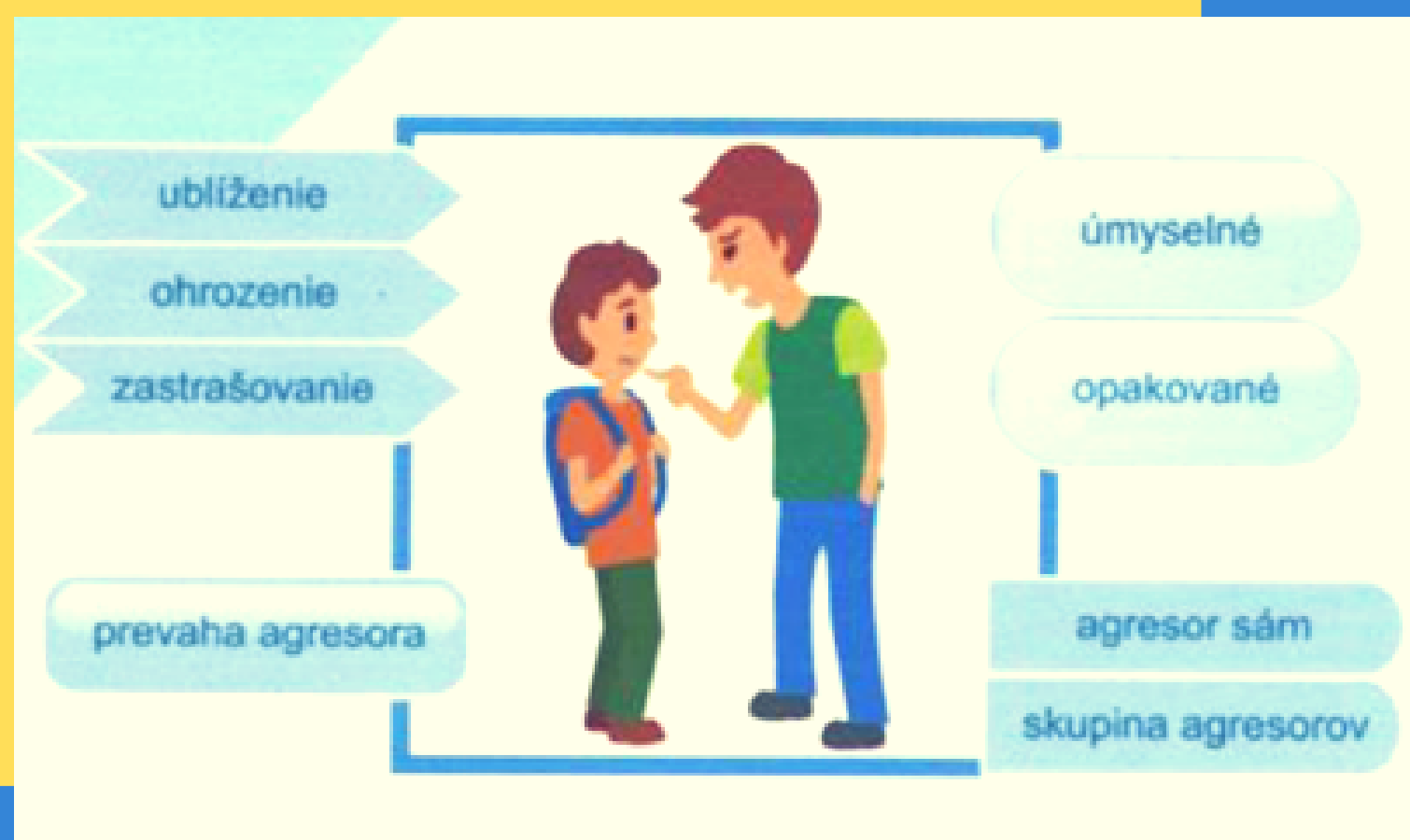
OKTÓBER – MESIAC BOJA PROTI ŠIKANOVANIU

Šikanovanie v školách je v súčasnosti častým pojmom. Čo je šikanovanie? Správanie žiaka, ktorého úmyslom je ublíženie, ohrozenie alebo zastrášovanie iného žiaka alebo úmyselný spravidla opakovaný útok voči žiakovi alebo skupine žiakov, ktorí sa z rôznych dôvodov nevedia alebo nemôžu účinne brániť.

Podobné problémy má veľa detí. Mali ich aj mnohí známi ľudia. V detstve bol šikanovaný napr. herec Tom Cruise, spevák Phil Collins a mnohí ďalší. Každý z nich sa týchto problémov po čase zbavil a nezabránilo im to dosiahnuť úspech v ďalšom živote. Ak nezostaneš so svojím problémom sám, ak naberieš odvalu a povieš to niekomu dospelému, určite Ti pomôže problém riešiť a Tvoj život sa opäť vráti do normálnych kolají.

Prioritou našej školy je predchádzať takýmto prejavom správania. Už tradične mesiac október venujeme aktivitám súvisiacimi so šikanovaním. Súčasná pandemická situácia nám nedovolila uskutočniť všetky plánované akcie. Zároveň sme niektoré akcie boli nútení presunúť na november. Napriek týmto problémom sa nám nakoniec podarilo zorganizovať pestrú paletu akcií, venovanú rôznym vekovým kategóriám. Boli to tieto akcie:

- Rozhlasová relácia PEER skupiny k otvoreniu mesiaca boja proti šikanovaniu.
- Aktivity psychológa CPPPaP v oblasti prevencie šikanovania v 4. ročníku.
- Aktivity na tému „Prevencia šikanovania, kyberšikanovania, intolerancie a iných foriem diskriminácie v 6. ročníku
- Besedy o Linke detskej dôvery v 7. ročníku.
- Prednášky príslušníčky PZ SR na tému „Trestnoprávna zodpovednosť pri trestných činoch súvisiacich so šikanovaním“ v 8. ročníku.
- Informatická súťaž - tvorba komiksu „Antišik – proti šikane bojovník“ pre žiakov 5. - 9. ročníka.
- Triednické hodiny zamerané na problematiku šikanovania v 1. - 9. ročníku.
- Výstavka všetkých aktivít vo vstupných priestoroch školy.
- Propagácia celej aktivity v školskom časopise Lechkáčik a na stránke školy.

Tešíme sa, že niektorí žiaci sa zapojili aj do informatickej súťaže. Tento rok sme sa rozhodli oceniť žiakov podľa toho v programe pracovali.

- Z prác v PIVOTOVI nás najviac oslovili práce Lenky SABOLOVEJ (7.B) a Mateja KUZMU (7.A)
- Z prác v SCRATCHI nás zaujala práca Nelly HANDŽÁKOVEJ (7.A)
- Z prác v 3D SKICÁRI nás zaujalo netradične spracovanie Tatiany TURISOVEJ (7.B)

Výhercom srdečne blahoželáme!

RNDr. Dana Macková
výchovná poradkyňa

Fotografie z aktivít

Nástenka

Rozhlasová relácia

Aktivity p. psychologičky vo 4. ročníku

Aktivity p. psychológa v 6. ročníku

Prednáška p. policajtky v 8. ročníku

Beseda o Linke detskej dôvery

„MOJA SLOBODA SA KONČÍ TAM, KDE SA ZAČÍNA SLOBODA DRUHÉHO.“
JEAN JACQUES ROUSSEAU

Zimné hádanky

Tamara Genčúrová, 8.B

Visí tisíc nosov, nekosia sa
kosou, oddávna až dosiaľ
slniečkom sa kosia.
Čo je to?

(elúcneč)

Letia, letia hviezdy biele
ako z čipiek tkané celé.
Plno ich je na stráni.
Chytíš - voda na dlani.
Čo je to?

(ykčolv)

Prišiel v noci sklár,
zasklil mlákam tvár.
Čo je to?

(zárm)

Nikdy sa neumýva,
a predsa čistý býva.
Čo je to?

(hens)

Panáč, panáč bruchatý,
nevidí si na päty. Ruky,
nohy stuhlé, miesto očí
uhlie. Čo je to?

(kailuhens)

Vianoce kedysi a dnes

Tamara Genčúrová, 8.B

Tak ako dnes, aj v minulosti si ľudia mohli vybrať medzi živým a umelým stromčekom. Živé stromčeky mali väčšinou riedke konáre, boli farebne ozdobené sklenenými guľami, postavičkami a svetielkami. Na stromčeku tiež nemohli chýbať salónky a kolekcie. Kedysi mali ľudia vo vani kapra a piekli oveľa viac druhov koláčov. Pozerali sa klasické československé rozprávky, ako napríklad Tri oriešky pre Popolušku, Princezná so zlatou hviezdou, Pyšná princezná... Hračky pre deti boli kedysi skromné. Boli to bábiky, pletené svetre, uštrikované čiapky od babky či vytúžené džínsy. Na Vianoce sa dávali deťom aj digitálne hry, napríklad Tetris alebo chytanie vajíčok do košíka. Pred sviatkami bolo bežné nájsť si v schránke plno vianočných pohľadníc, pozdravov a listov. V minulosti sa Silvester oslavoval obyčajným zapálením prskaviek, čím sa zachovával symbol skromnosti a ohľadu voči ostatným živým bytostiam.

V dnešnej dobe ľudia preferujú štylizovanú výzdobu, ktorá je zladená s príbytkom. Výrazne sa však zmenili trendy. Ako aj v minulosti, aj teraz sa stromčeky ozdobujú svetielkami, guľami, ale plastovými, a taktiež aj rôznymi dekoráciami. Dnes si prinesieš očistenú rybu z trhu alebo si ju kúpiš v obchode. V súčasnosti ľudia preferujú menej druhov koláčov. Pečú sa tradičné medovníky, linecké kolieska, medový rez, ... Zachovala sa však kapustnica, opekance s makom, oblátky s medom, ryba a zemiakový šalát. Teraz je výber rozprávok a filmov oveľa pestrejší, no zachovali sa aj klasické rozprávky. Tak isto ako aj kedysi dostávajú deti na Vianoce bábiky, avšak majú viacero funkcií. Darčekom sú aj mobily, tablety, notebooky, ale aj knihy, ponožky, ktoré si môžeš zakúpiť aj cez internet z pohodlia domova. Dnes sa ľudia pretekajú s ohňostrojmami a petardami. Zbytočne ohrozujú zdravie zvierat a ničia prírodu.

Premýšľal/a si už niekedy nad tým, či by si radšej oslavoval/a vianočné sviatky tak, ako kedysi v minulosti, alebo ti to vyhovuje tak, ako to je dnes?

JAPONSKÉ HAIKŮ

Žiaci na hodinách literatúry nielen čítajú, ale venujú sa aj tvorivému písaniu. V 9. ročníku sme sa v januári naučili tvoriť krátke japonské básne haiku. Skladajú sa len z troch veršov, ktoré majú 5, 7 a 5 slabík.

*Zima je stále.
Vonku krásne sneží.
Mne je chladno zas.*

Ester Slobodníková, 9.A

*Snehu nikde niet.
Zase je iba v Blave.
Chce sa mi plakať.*

Ján Koval', 9.A

*Zima je tu zas.
Všade je jemný mráz.
Zima plná krás.*

Rafael Franko, 9.A

*Napadol nám sneh.
Snehuliaka postavím.
Zimná nálada.*

Sofia Vasilíková, 9.A

*Snehu nikde niet.
Zase je iba v Blave.
Chce sa mi plakať.*

Ján Koval', 9.A

*Zima je tu zas.
Prišiel k nám aj mráz.
Vďaka za ten čas.*

Sára Čuntalová, 9.A

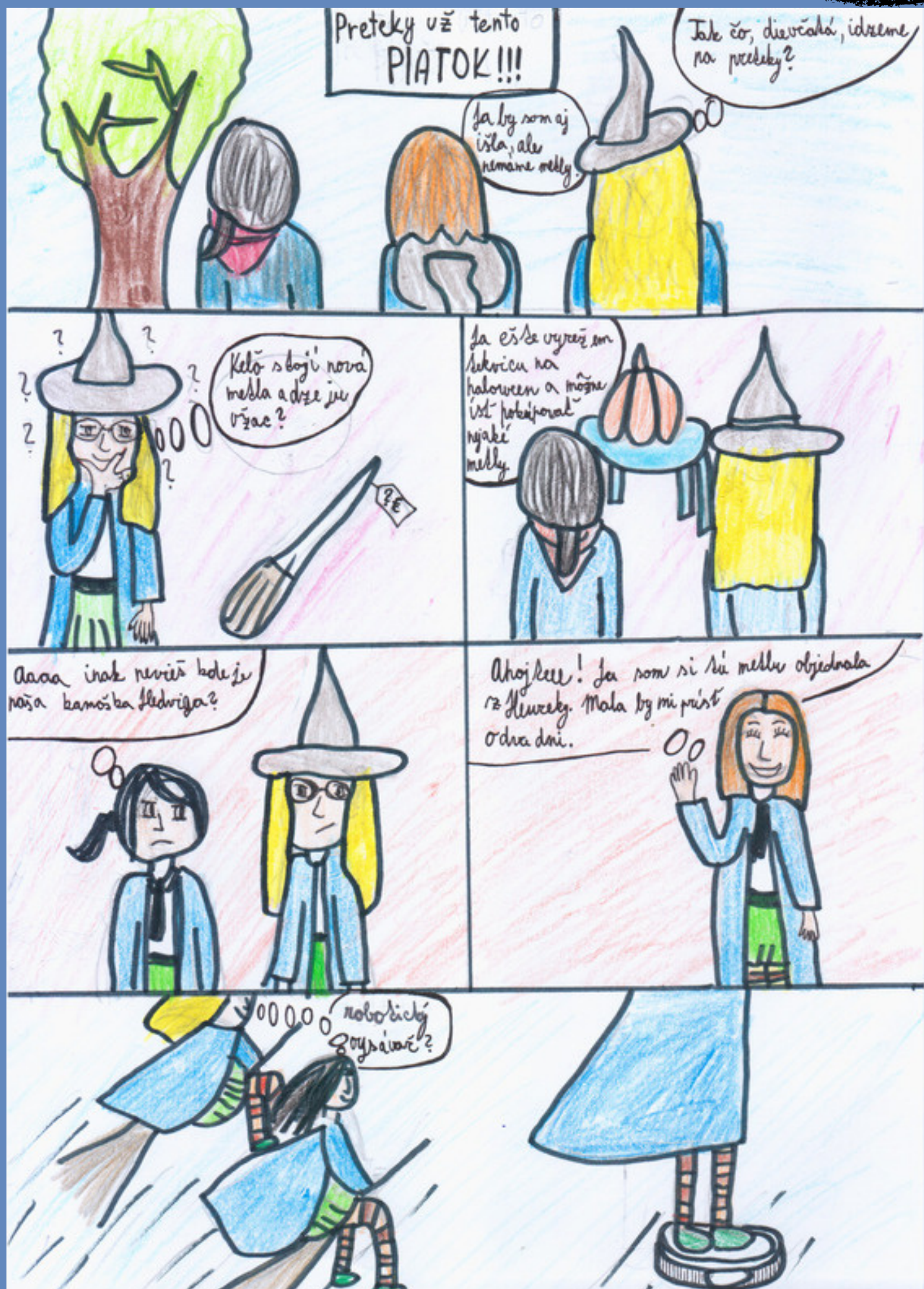
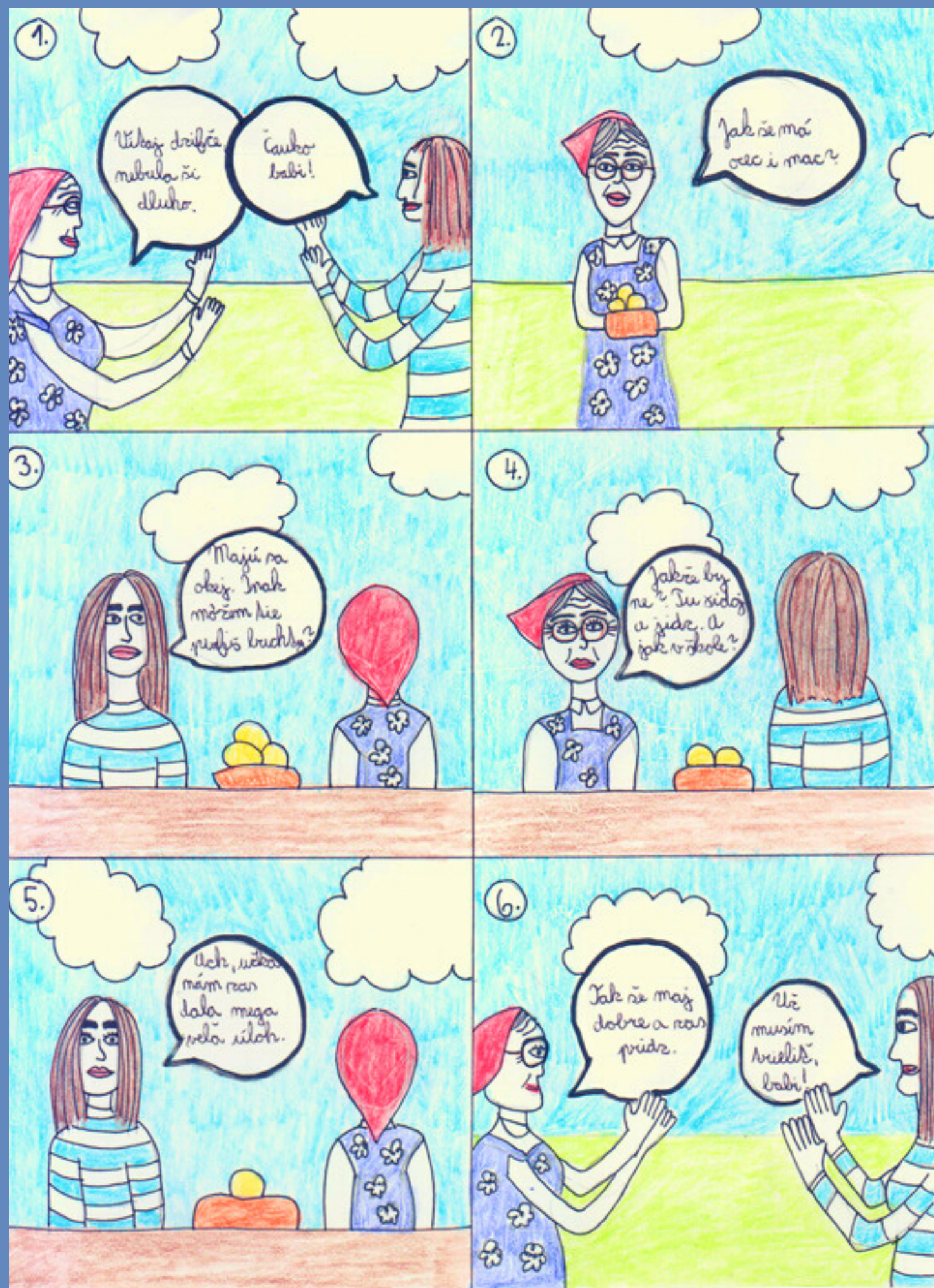

Svet komiksov

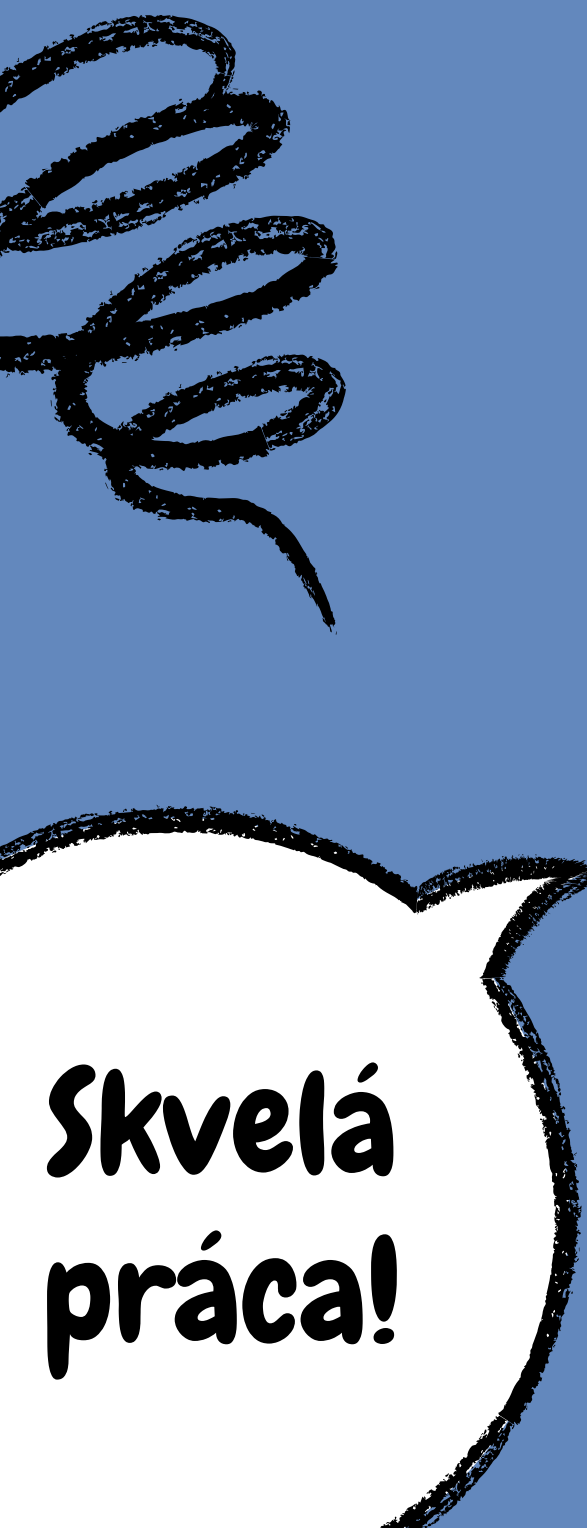
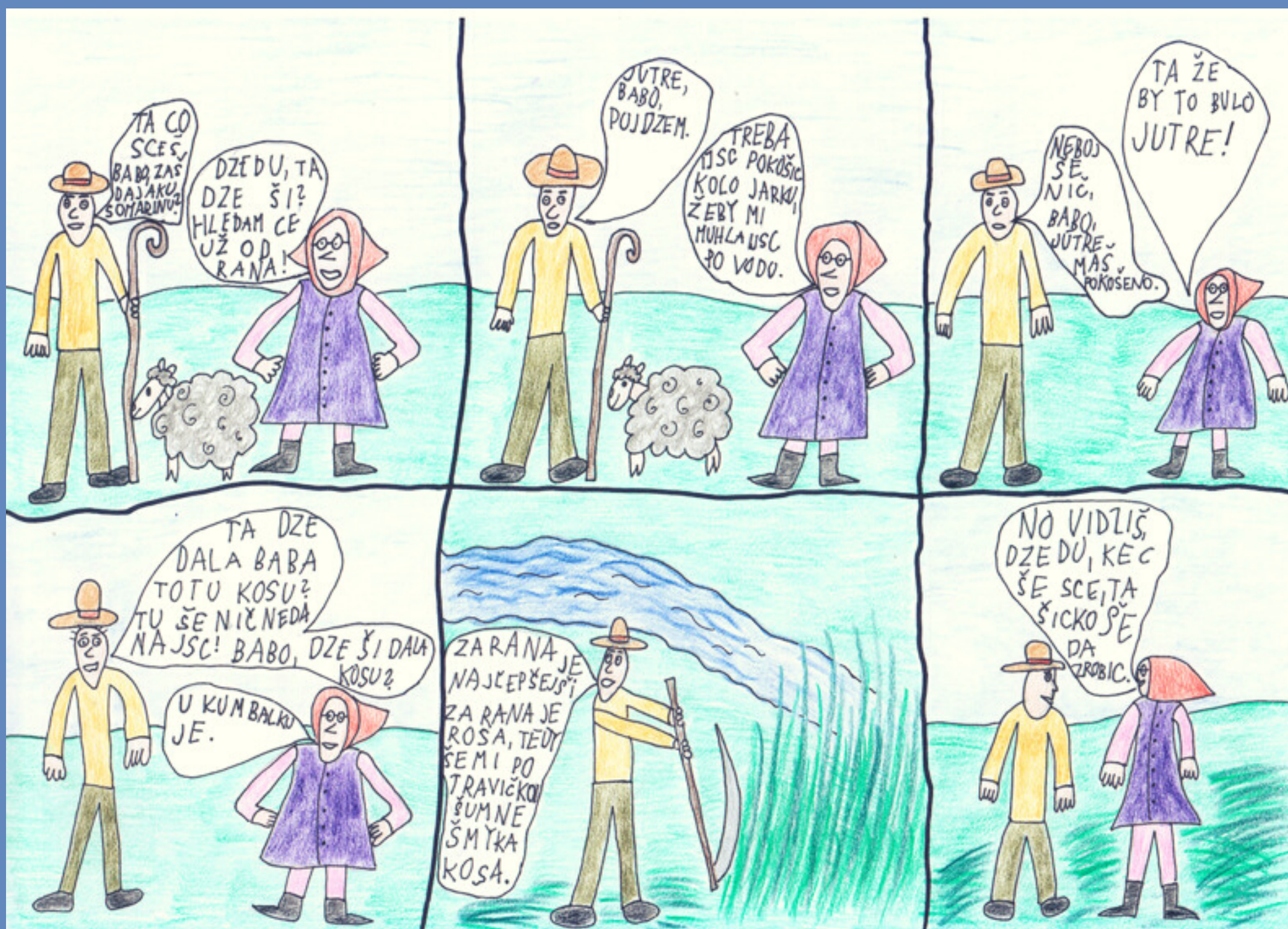
autormi
sú žiaci
7.A

Daniela Onderová

Kristína Takáčová

Peter Mačura

V školskom klube

**Milé deti, pozornosť trošičku,
dnes budeme skladať básničku.**

Kto mi pridá ďalší verš?

Pohni umom rýchlo tiež.

Prišli ku nám, juj, zlé časy.

Škola zavrie brány asi.

Prifrčala korona

vírusová je ona.

Super nám to spolu ide, žiadna nuda,

kto nám ďalší veršík pridá?

Anička má pekné mašle,

ešte krajšie ona kašle.

Pôjde na test, ale beda!

V karanténe celá trieda!

Kto nám skúsi ďalší verš?

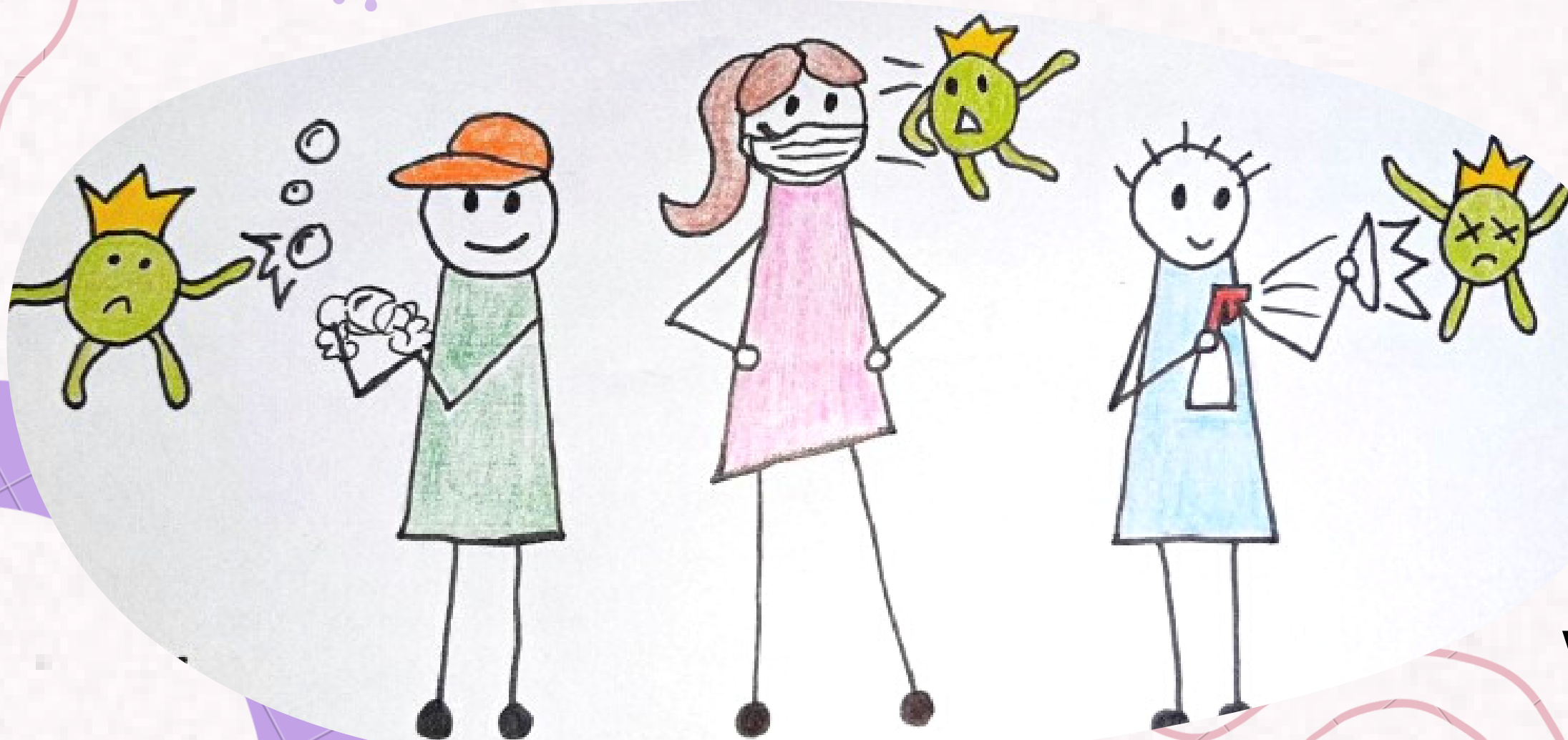
Popasuj sa so mnou tiež.

To je teda pravda smutná,
v týchto časoch nevyhnutná
Ja už nechcem doma sedieť,
radšej niečo nové vedieť.

Radšej strihať, lepiť, hrať,
nové veci vyrábať.

Kamošov tu dobrých mám,

lepšie v škole, ako doma sám.

**Zlatica Verbová
vychovávateľka ŠKD**

Rozhovor s pani učiteľkou Oreničovou

Pani učiteľka Iveta Oreničová začala učiť na našej škole len v tomto školskom roku. Aby sme ju lepšie spoznali, opýtala som sa jej niekoľko osobných otázok.

Odkiaľ pochádzate?

Pochádzam z malej dedinky Cernina pri Svidníku.

Ako ste sa dostali do školstva? Čo ste vyštudovali?

Bola som študentkou Prírodovedeckej fakulty v Košiciach, kde som študovala učiteľský smer biológiu a chémiu.

Baví Vás byť učiteľkou?

Mojim prvotným cieľom nebolo učiteľstvo, chcela som sa stať lekárkou, no nelutujem, že nakoniec to takto vyšlo. Učiteľstvo ma naplňa, prichádzam do kontaktu s mladými ľuďmi, ktorí ma vedia prekvapiť svojimi otázkami, nápismi a chuťou objavovať niečo nové.

Aký bol váš prvý dojem z tejto školy, zo žiakov, z kolegov?

Na tejto škole sa cítim veľmi dobre. Škola je obrovská, zo začiatku som mala problém orientovať sa v tomto priestore. 😊 Žiaci sú milí, ochotní učiť sa a kolegovia príjemní, ochotní pomôcť.

Učili ste aj na iných školách?

Áno, učila som 2 roky v Prešove a rok v Košiciach.

Mali ste v škole obľúbené predmety? Aké?

Áno mala som, medzi mojich favoritov určite patrila chémia, biológia, telesná výchova.

Čo sa Vám páči na predmetoch, ktoré učíte?

Chémia a biológia boli moje obľúbené predmety už od začiatku, ako som sa ich začala učiť na základnej škole. Keďže som vyrastala na dedine, mala som úzky kontakt so zvieratami a prírodou, vždy ma to fascinovalo a objavovala som niečo nové. Na chémii ma baví rôznorodosť pokusov a skutočnosť, že zdanlivo bežné javy skrývajú v sebe zložité chemické procesy.

Čo by ste v živote zmenili?

V živote by som momentálne nemenila nič, som obklopená skvelými ľuďmi, pracujem v obore, ktorý ma baví a naplňa moje predstavy o vysnívanej profesii.

Aký je Váš najväčší sen?

Cestovanie, objavovanie nových miest.

Čomu sa venujete vo voľnom čase?

Vo voľnom čase rada čítam rôzne knihy, najmä beletriu a mám rada potulky v prírode.

Máte nejakú vlastnosť, ktorú nemáte radi?

Na sebe nemám rada to, že som príliš sebakritická.

A naopak čo máte na sebe najradšej?

Myslím, že sa vyznačujem empatiou, ale aj asertívnym správaním.

Ďakujem za rozhovor, pani učiteľka.

Nella Handžáková, 7.A

Príbeh na vybrané a nevybrané slová po v

Moje výlety vo Vyhniach

Moja teta Vilma býva v obci Vyhne na Pohroní. Vlastní malú zoologickú záhradu. Jej manžel Vincent je výborný umelecký kováč a má vlastnú kováčsku dielňu - vyhňu. Je veľmi vysoký a zvyčajne toho veľa nenahovorí. Svoje vytvorené diela vystavuje na výstavách po celom svete.

Obec Vyhne je známa baníckou históriou, ale aj najstarším pivovarom na Slovensku. Ale teta s ujom majú aj tak radšej víno - červené. Je vraj výborné a v malom množstve pre zdravie. Ujo ho dokáže vyrobiť aj z višní a malín. Mne chutí ale tetina výnimočná výživa z višní. Vilma v zoo chová aj nezvyčajné zvieratá. Pri neďalekom jazierku býva aj vydria rodinka. Mamu vydru, ktorá chodí vykrádať ich kurín, nazvali Viktóriou, lebo sa chová ako kráľovská výsosť, akoby jej všetko patrilo. Kradne slepačie vajcia. Majú šteniatko Violu - je to psia rasa vyžla. Zatiaľ nie je veľmi vysoká. Až zvýskla od bolesti, keď jej môj brat Viliam stúpil na chvostík. Bolo mi jej ľúto, tak som ho udrela vidličkou a povedala mu: „Vilo, tvoj zlozvyk stúpiť niekomu na nohu, či chvost je neprijemý! Chod' už, o chvíľu ti začína vyučovanie!“ K tete Vilme chodím veľmi rada, nemusím jej ani vykať. Minulý víkend sme v noci počuli vyť vlkov. Výskum poľovníka Viktora dokázal, že ich je vo Vyhniach veľmi veľa. V lete chodím k jazierku, nad ktorým občas preletí aj výr, či iný vták, zberať na lúku púpavy a niekedy si z nich uvijeme aj pekný veniec na hlavu.

Výpočet toho, čo u tety a uja vieme robiť by bol ešte veľmi dlhý. Pokračovanie nabudúce.

Katka Sičáková
4.A trieda

Otestuj svoje čitateľské schopnosti! Vieš správne odpovedať?

- Koľko zvierat bolo spomenutých v príbehu? Dokážeš ich vymenovať?
- Ako sa volá zlodějka slepačích vajec?
- Aké povolanie má ujo Vincent?
- Čím je známa obec Vyhne?
- Akej rasy je šteniatko Viola?

Deň matiek

**Milé deti, detičky,
ja už skladám básničky.
O nejaký piatok
majú mamky sviatok.
Potráp svoju hlavičku
a vymysli básničku
pre svoju mamičku.**

**V nedeľu je matiek deň
vyhútaj básničku preň.
Naozaj sú krásne
skoro všetky básne,
ale od dcéry – syna,
to je veru radosť iná!**

**Tak ak ľúbiš mamičku,
skús jej zložiť básničku.
Času dost – až do nedele,
do vtedy to spíšeš skvele.
Nech sa darí, držím palce,
tak idete, jak parné valce...**

Básničky pošlite pani
vychovávateľke Verbovej, alebo
redaktorkám časopisu. Najlepšie
práce uverejníme v ďalšom čísle.

Pozdravuje
pani vychovávateľka
Zlatica Verbová

Moja trieda - môj tím

Rozhovor o projekte

Redaktorka:

Náš dnešný rozhovor bude o nedávnej účasti v projekte Moja trieda, môj tím, ktorý pre Vás pripravili lektori UPJŠ, ktorí pracujú vo vedeckej oblasti. Absolvovali ste školenie ako si vytvoriť vlastnú firmu, v ktorej budete vyrábať výrobky a následne ich aj predáte. V čom spočívala práca v projekte?

Kika:

Najprv sme sa naučili, že každá firma musí mať svoj cieľ a aj to, kto bude firmu riadiť, teda kto, čo robí.

Miška:

Rozdelili sme si úlohy, kde sme si určili poslanie našej firmy a kto, čo má na starosti. Náš tím pre výrobu produktu mal piatich členov - Katku, Kiku, Emu, Ninu a Olivera. Úlohou nášho tímu bolo vyrobiť produkt. My sme vyrábali bublifuk.

Enna:

Zaregistrovali sme našu firmu, vyrobili zmluvu. Vlastne sme si určili úlohy, v ktorých sme si rozdelili kto bude produkt vyrábať, kto zaregistruje firmu, kto vyrobí zmluvu, kto vypočíta dane, kto vyrobí reklamu našej firmy, kto zistí a vypočíta cenu nákladu produktov.

Grétko:

Vlastne sme si vytvorili marketingový tím, v ktorom každý člen mal svoju úlohu.

Redaktorka:

Pri výrobe produktu ste sa potrebovali oboznámiť s ingredienciami a materiálom na výrobu bublifuku. Poznali ste všetko?

Oliver:

Nepoznali, ale naučili sme sa o xantánovej gume, izopropylalkohole, dokonca sme sa dozvedeli, že sódu bikarbónu využívajú aj pri pečení na kysnutie cesta.

Redaktorka:

Využili ste v projekte aj svoje vedomosti zo školy?

Nina:

Vedeli sme použiť váhu a odmerky. Videli sme rozdiel medzi objemom a obvodom.

Redaktorka:

Čo bolo v projekte pre vás zaujímavé?

Tatiana:

Naučili sme sa vyrobiť etiketu k výrobku, krásne výrobok zabaliť a spropagovať vymyslenou pesničkou.

Redaktorka:

Aké nové pojmy ste si z projektu zapamätali?

Katka:

Finančný kapitál a finančné záväzky.

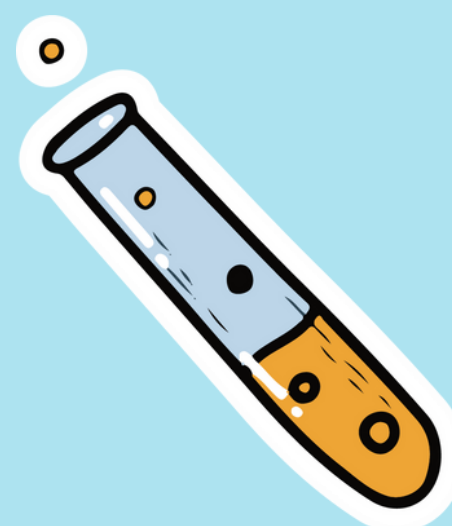
Redaktorka:

Zapojili by ste sa ešte raz do takéhoto alebo podobného projektu?

Katka, Ena, Tatiana, Grétko:

Áno. Veľmi sa nám páčila tímová práca a to, že sme sa veľa naučili. Aj to, že svetlo je vlastne vlna.

So žiakmi 4. A sa zhovárala p. učiteľka Jana Vaculová

Bájkky o zvieratách

Medvedík a líška

Raz v jedno zimné popoludie chcel ísť medvedík Barley navštíviť susedu líšku Sandy. Nevšimol si, že, pred brlohom je snehová kalamita. Zobral lopatu a začal hádzať sneh pred líškinu noru. Keď to líška uvidela z okna, nazlostila sa, vzala tiež lopatu a odhadzovala sneh späť na Barleyho brloh.

„Pomôž mi Sandy,“ zvolal Barley a dodal: „Nehádz mi sneh k môjmu domu. Tak sa s tebe nedostanem na návštevu, zahádžeš mi cestu.“

Líška uznala, že sused má pravdu a povedala: „Postavme si zo snehu tunel, ktorý prepojí naše domovy.“ A začali spolu stavať biely snehový tunel. Podvečer si už pochutnávali spolu na dobrom jablkovom koláčiku a teplom čaji.

PONAUCENIE: Bez práce, nie sú koláče.

Adam Kovalčík, 7.B

O psej rodine

Bola raz jedna psia rodina. Matka, otec, syn Dunčo a dcéra Bodka. Všetci boli pracovití, ale okrem Dunča. Každé ráno všetci vstali, umyli sa a každý si šiel robiť vlastné povinnosti. Rodičia museli ísť do roboty (pracovali na úrade Psích záležitostí) a Bodka musela ísť do školy... Ale Dunčo nie a nie vstať z postele. Mohli by ste mu vraviť hocičo. Že dostane celú misku kostí, keď vstane z postele, veľký kus mäsa... Ale on aj tak celý deň preležal v posteli a spal. Zdvihol sa len vtedy, keď potreboval ísť na záchod alebo vyhladol.

Každý večer, sa celá rodina zišla pri stole a povedali si, čo zažili v ten deň. Dokonca vtedy tam bol aj Dunčo, ale nedobrovoľne. Raz, keď prišli rodičia z práce, povedali, že na úrade je súťaž, v ktorej ide o to, kto ako prvý zabehne desať kilometrov. Výhrou bola veľká misa kostí a plno mäsa. Všetci chceli vyhrať. Nasledujúci deň rodičia a Bodka začali trénovať, ale bez Dunča. Ten veľmi chcel vyhrať súťaž, len sa mu nechcelo behať. Dúfal, že keď niekto z jeho rodiny vyhrá, tak sa aj s ním podelí...

Z celej rodiny bola Bodka najrýchlejšia, ktorej sa podarilo zabehnúť desať kilometrov. Hneď išli na úrad Psích záležitostí, aby povedali porote, že Bodka už tých desať kilometrov dokázala prebehnúť. A predstavte si, bola prvá z celého psieho mesta! Hneď jej zagratulovali, odovzdali diplom pre najrýchlejšieho psa, misu s kostami a plno mäsa.

Keď prišli rodičia s Bodkou domov, začali oslavovať. Sadli si za stôl, vypili si šampanské a pustili sa do jedenia. Celú misu zjedli tak rýchlo, že o chvíľu už bola prázdna. Vtom prišiel Dunčo, lebo bol hladný. Zbadal, že na stole je prázdna veľká misa. Spýtal sa rodičov, že odkiaľ je tá misa. Rodičia mu povedali, že to je výhra za beh. Dunčo zrazu posmutnel a spýtal sa, prečo ho nezavolali na oslavu. Rodičia mu povedali, že ho nezavolali preto, lebo sa vôbec nezapojil do súťaže.

PONAUCENIE: Komu sa nelení tomu sa zelení.

Daniel Hredzák, 7.B

Bájky o zvieratách

Zajac a líška

Jedného dňa mala líška málo jedla a potrebovala sa pripraviť na zimu. Tak vymyslela pascu na zajace. Prišla do lesa a vykopala jamu, ktorú prikryla. Už jej stačilo len prilákať zajace. Len sa obzrela a jedného uvidela. Začala behať za ním a naháňala ho smerom k jame. Zajac jej zakričal: „Nechaj ma, aj tak ma nedobehneš!“ Líška bola taká sústredená, že ho ani nepočúvala a zakričala: „Už ťa skoro mám!“ Keď už zajac pribehol takmer k jame, líška si už predstavovala, ako tam zajac spadne. Lenže zajac bol šikovný, zakrytú jamu ľahko preskočil. A keďže si líška počas behu vôbec neuvedomila, že sa dostala až k svojej jama, spadla do nej spadla a už sa nevynorila.

PONAUCENIE: Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.

Viktor Sakmár, 7.B

Pažravý kocúr

Namyslený túlavý kocúr žil na Kvetinovej ulici. Na Kvetinovej ulici rástlo veľa kvetín a na jar tu voňali kvitnúce stromy. Táto ulica sa páčila mnohým vtákom a ich štebot tu znel po celý rok. Na jar si tu stavali hniezda a vychovávali vtáčatá.

Aj prefíkanému kocúrovi Róbertovi sa na tejto ulici žilo dobre a vtáky strašil a lovil. Jedného jarného dňa sa na rozkvitnutej čerešni usadila rodina drozdov. Róbert sa, samozrejme, rozhodol mláďatá zožrať. Pozoroval ich každý deň a čakal na príležitosť.

Jedného dňa, keď drozdí rodičia odišli hľadať potravu, mal šancu. Vyliezol na konár vedľajšieho pagaštana a skočil. Lenže akosi neodhadol svoj skok a spadol rovno do blata pod stromom. Zahanbil sa a od tej doby si povedal, že už nikdy nebude loviť vtáky.

PONAUCENIE: Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.

Juliana Poniková, 7.A

Mačka a psík

V jednom malom domčeku žili raz mačka a psík. Mačka bola veľmi lenivá a psík veľmi pracovitý. Robil všetku robotu, ktorú mala robiť mačka. Jedného dňa, tak ako vždy, psík vstal veľmi skoro a mačka leňošila na slniečku vo svojom peliešku. Keď konečne vstala, hneď sa pozrela z okna. Videla, ako psík robí diery pre kvietky, aby ich tam neskôr zasadil. Jej sa ale zdalo, že to nerobí dobre. Hneď vybehla vonku za psíkom, vytrhla mu lopatu a začala kopať. Psíkovi sa to zdalo čudné, pretože mačka nikdy nič nerobila. Keď mačka dokopala, opýtala sa psíka: „Je to dobrá hĺbka?“ Psík sa naklonil a pozeral dole. Mačku v tej chvíli napadlo, že si z psíka urobí srandu a zhodí ho do diery. Nestihla to, pretože psík sa otočil a povedal: „Ja si myslím, že hĺbka je dobrá. Ale pozri sa aj ty.“ Mačka sa naklonila nad diery, no vtom sa potkla o lopatu, ktorú bola lenivá odložiť a spadla rovno do diery. Psík ju tam nenechal, vytiahol ju von. A mačka psíkovi odvtedy už vždy pomáhala.

PONAUCENIE : Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.

Veronika Kolesárová, 7.A

Tomáš Bača, 9.A

NEPOZNANIE

Ó, ty mladá zem,
láskou opustená,
pýcha nádeje z kvetov čarovných.
Ó, svet, nechaj ma dumať, kým som
mladý.

Tie búrky nad Tatrami,
to buráčajú sa vlny šíravy.
Bohovia sa hnevajú,
tú mladost' nám brávajú.

Našu lásku, pýchu a hnev
poskytujú nám slasťný spev.
Spev to nádeje, smútku,
zmrznuté slzy našich hôr.

To slasť starých to môr.
Zlé to časy nikdy neprestanú,
preto bojujme za lásku svätú.

Po kútkoch našej krajiny,
kde sa píšu naše dejiny,
ó, mladosti, ukáž svojej radosti.

Nechaj mi aspoň raz žiť.
Ukázať sebe samému
mesačnej radosti.
Nech necítiť bolesti,
šťasťné tváre podrazenej ratolesti.

Kiež by život,
kiež by raj.
Lúka za lúkou,
malý to háj.

Zničený rukou bolestnou
už spí.
Sní, on drieme v živote.

Dumá, dumá, ved' ho nechajte.
Do nás sa nestarajte!
Životu mieru vzdania,
vydanie sa do nepoznania.

Cez tie temné pramene mladosti
odsúdených na trest smrti.
A ten dôvod? Žeby láskou poznanie?
Nie, len dôvodom lásky nie je starosť,
ale tá naša mladost'.

To, čo opisuje naše príbehy.
Zapečatené to sny.
Určité cesty našej Zeme.
Ó, mladosti, čo v tebe drieme?!

Sníme? Driememe?
Je to koniec?
Zrúti sa?
Tolko otázok.
Malé to spoznanie.

POZVANIE NA VÝLET DO OBCE ČIČMANY

Obec leží v kotline Strážovských vrchov, takmer pri prameni rieky. Je najvyššie položenou obcou v Žilinskom okrese. Prvé zmienky o nej pochádzajú z roku 1272. Obec je známa starobyľou a unikátnou architektúrou – maľovanými zrubovými drevenicami. Pre ich záchranu bola jej dolná časť v roku 1977 vyhlásená za pamiatkovú rezerváciu ľudovej architektúry. Obec je zaujímavá aj miestnym ľudovým krojom a výšivkami s geometrickou ornamentikou. Nachádza sa tu národopisná expozícia, kaštieľ a kostol.

Príroda v okolí je príťažlivá pre turistov, vhodná na oddych, zber húb a liečivých rastlín. V zimnom období majú návštevníci možnosť lyžovania v lyžiarskom stredisku Javorinka, v lete sú využívané turistické a cyklistické trasy a z vrchu Javorinka je možný paragliding a závesné lietanie.

Takto znázornili Čičmany žiaci 4.A

Kristína Lániková

Michaela Račková

Nina Jurková

Tatiana Utľaková

Rozhovor so spisovateľkou Petrou Nagyovou Džerengovou

Prinášame Vám exkluzívny rozhovor s pani Petrou Nagyovou Džerengovou, skvelou spisovateľkou pochádzajúcou z Košíc, ktorá nás poctila svojou návštevou v rámci celomestskej akcie Rozčítajme Košice 13. mája 2022.

Pani spisovateľka, úvodná otázka pre Vás, ako dlho sa venujete písaniu kníh a čo Vás k tomu viedlo?

Všetkých srdečne pozdravujem a ďakujem za pozvanie do školského rozhlasu. Píšem už sedemnášť rokov, dobre sa mi to ráta, keďže som sa narodila 3. 3. a keď som mala 33 rokov, krstila som prvú knihu. Moje narodeniny sú spojené s mojimi knihami. A čo ma k tomu viedlo? Nuž, myslím si, že každý spisovateľ bol najprv vášnivým čitateľom a aj ja som bola takou vášnivou „knihožrútkou“. V školskej knižnici som aj spávala, takže vždy, keď som prečítala nejakú knihu, ktorá ma rozplakala, rozosmiala alebo mi priviedla zimomriavky, tak som si vravela, vau, také niečo by som chcela dokázať aj ja. Plus sa k tomu pridružil talent, písala som dobré slohy. Naša pani knihovníčka v školskej knižnici ma stále vyzývala, nech napíšem nejaké poviedky do súťaží. Myslím si, že tam kdesi sa zrodila tá túžba a vďaka Bohu, že sa mi aj naplnila.

Ako vyzerá bežný, klasický deň spisovateľa? Má vôbec čas venovať sa vlastnej rodine a záľubám?

Keby sme dali toto slovo do ženského rodu, ako vyzerá bežný deň spisovateľky, tak druhú časť otázky nemusíme položiť, ale spomíname spisovateľa. Áno, spisovateľ má na starosti len písanie, ale žena spisovateľka má aj iné funkcie, ako je napríklad matka, ktorá musí variť, upratovať, starať sa o štyri deti, šesť iných zvierat, ktoré sú v našej domácnosti a mám, samozrejme, aj svoje záujmy. Ja si ten čas na písanie musím popri tom všetkom ukradnúť, takže väčšinou vstávam skoro a záľuby vybavím čo najskôr. Idem si zabehať, lebo milujem beh, ale aj otužovanie. Zvyčajne chodím aj do práce, takže píšem, až keď sa vrátim. Napokon obstarám všetky hladné krky doma.

Keď sme už pri záľubách – čomu sa venujete vo svojom voľnom čase?

Trošku som už načrtla - milujem šport. Musím sa priznať, že pre mňa je beh niečo ako meditácia alebo čistenie si hlavy. Nepočúvam žiadnu hudbu a chodím behať za každého počasia, či prší, sneží, či je mínus desať stupňov. Čerstvý vzduch mi úplne ráno nastaví myseľ na svieže fungovanie. V zime sa chodím otužovať – robí mi to veľmi dobre. Chodím do Dunaja, aj keď je mínus. Rada bicyklujem, chodievame na bicykloch na výlety spoločne s mojimi deťmi. A, samozrejme, rada čítam. A ku čítaniu - ako sa vraví, obuvník chodí bosý. Mám, žiaľ, málo času, ale každý deň si aspoň niečo prečítam a čitateľské resty dobieham potom cez prázdniny.

Hovorí sa, že ak sa niekto chce stať spisovateľom, musí veľa, veľa čítať. Máte nejakú obľúbenú knihu z detstva? Čítali ste napríklad Vinetovky?

Mám. Každý ročník na základnej škole sa niesol v znamení nejakých kníh a môj šiesty ročník bol presne v znamení „vinetuoviek“ a všetkých indiánok. Prečítala som komplet všetky. Boli u nás v knižnici a Vinnetou bol môj najobľúbenejší hrdina. Aj sme sa na nich hrávali, teda ja som bola Vinnetou, kamoška bola Old Shatterhand. Urobili sme si aj indiánske kostýmy a tak ďalej. Mojou obľúbenou spisovateľkou je aj dodnes Astrid Lingrenová, ktorá napísala Pipi.

Okrem iného vlastním od nej aj všetky ostatné knihy a dokonca si Pipi kupujem vo všetkých jazykoch, podľa toho, v akej krajine som. Mám ju asi v pätnástich jazykových vydaniach, napríklad aj po grécky. Milujem príbehy o Muminovcoch, ktoré som v detstve čítala veľmi veľa krát a tým, že mám štyri deti a dvadsať rokov som čítala každý večer, tak som ich čítala znovu a znovu a dodnes sa k nim vraciam. Sú to príbehy od fínskej spisovateľky Tove Jansson.

Mali ste už ako dieťa nejaké sny, možno aj spisovateľské? Splnil sa niektorý z nich?

Mne sa splnilo veľmi veľa snov. Musím vždy ďakovať tam hore, že ma má niekto rád. Túžila som mať veľa detí. To sa mi splnilo, mám štyri. Teším sa na vnúčatá, dúfam, že ich raz bude aspoň šesť. A čo sa týka ďalších snov, myslím si, že sa mi splnil sen, že pracujem v takej práci, ktorú milujem a ktorá mi prináša každý deň radosť. Myslím si, že to je najviac v živote, lebo chodiť do práce s nechutou je strašné. Chcela som písať knihy a vďaka tomu som stretla veľmi veľa pozitívne a rovnako naladených ľudí či už na školách, alebo v knižniciach a naozaj som za to nesmierne vďačná. To je ten najväčší sen.

Ktorú z kníh, ktoré ste napísali, máte najradšej? Prípadne, ktorá je podľa Vás najúspešnejšia?

Ťažko odpovedať. Je to, ako keď máte vlastné deti a určiť, ktoré máte najradšej. Všetky máte radi rovnako, akurát to prvé dieťa je vždy to prvé, samozrejme, lebo zázrak materstva človek zažíva a žasne nad ním, a tak je to asi aj s knihami. Písala som šesť rokov do zásuvky a keď mi vyšla prvá kniha, tak to bolo neuveriteľné, že ju držím v rukách. Bola to kniha pre dospelých „Chcem len tvoje dobro“. Kniha vyšla v Česku a v Maďarsku. Stále sa dotláča, momentálne sa pripravuje už asi štvrté vydanie v tvrdej aj v mäkkej väzbe. K prvej detskej knihe, ktorú som krstila 3. marca, keď som mala štyridsať rokov, Klára a mátohy, mám tiež výnimočný vzťah, keďže hlavná hrdinka nesie meno mojej najmladšej dcéry. Kniha taktiež vychádza neustále v nových vydaniach, vyšiel už štvrtý diel Klára v Afrike. Momentálne je už desať rokov na trhu a vyšla aj v Maďarsku a v Česku.

Kde naberáte inšpiráciu na písanie kníh? Inšpiruje Vás niekto?

No, skôr niekto, ale aj niečo. Myslím si, že inšpirácia prichádza ku spisovateľovi, lebo my, spisovatelia, máme také spisovateľské ucho a oko a vnímame možnosť videnia sveta inak. Niekedy začujem útržok vety alebo zbadám nejakého zaujímavého človeka, alebo si prečítam nejaký príbeh v skutočných novinách a napadne mi tá téma. Alebo si spomínam na svoje vlastné zážitky, takže inšpirácia je všade okolo. Ak by som mala viac času, tak si myslím, že u mňa asi nikdy nevyschne.

Máte nejaký spisovateľský vzor?

Vzor, ani neviem či vzor, ale obdivujem určite niekoľko žijúcich spisovateľov – našich slovenských. Veľmi si vážim Ľubka Feldeka. Milovala som jeho knižku Modrú knihu rozprávok, keď som bola malá. Čítala som ju dookola a nikdy som neverila, že raz sa s ním budem kamarátiť, že si budeme tykať a že mi pokrstí niektoré knižky. On je pre mňa takýmto vzorom. Má tých 85 rokov a stále má veľa energie, stále žije naplno, stále pracuje, prekladá, tvorí a stále je vtipný. Ja by som, ak Boh dá, ak sa dožijem 85 rokov, sa rada videla takto, so sviežou myslou a s humorom, užívať si ten život naplno každý deň.

Je nejaký literárny žáner, ktorý máte najradšej, ku ktorému sa rada vraciate?

Síce píšem romány o vzťahoch, ale radšej mám také romány, kde je trošku napätia, nejakej drámy, a to sa snažím dať aj do mojich knižiek. Musím sa však priznať, že mám celkom rada horory. 😊 Čítam Stephana Kinga – on je podľa mňa geniálny spisovateľ, mám od neho všetky knižky. Som však taký „knihožrút, všehožrút“, čiže striedam žánre. Veľmi rada si prečítam rozprávku, veľmi rada si prečítam nejaké psychologické knihy, nejaký triler, potom si trebárs prečítam knihu o vzťahoch alebo aj knihy pre tínedžerov. Striedam to.

Naša mladá generácia si radšej pozrie film, ako by si mala prečítať danú knihu. Čo si myslíte, prečo by mali mladí ľudia čítať knihy? Prináša to nejaké výhody?

Všetky deti vždy povzbudzujem k čítaniu, pretože podľa mňa knihy robia človeka lepším a z dobrých detí vyrastú dobrí ľudia. Keď mám besedy s malými deťmi, vždy im hovorím, že kniha im otvorí svet a to doslova. Takže naučí snívať, otvorí im zázračný svet a prostredníctvom knihy zažijú príbehy, ktoré nemôžu zažiť a knihy robia človeka empatickým. Takže, neviem si predstaviť existovať bez knihy. Je mi ľúto, že táto generácia má toľko všelijakých pokušení, že po knihe nesiahnu až tak často, ale nevadí, veď to je celkom normálne, svet sa vyvíja, ale určite treba siahnuť aj po knižke a som rada, že moje 4 deti to robia dodnes.

Otázka na záver – aké rady by ste dali mladým spisovateľom alebo tým, ktorí by chceli písať? Ako by mali začať, čoho by sa mali držať?

Stále hovorím - ak mi niektorí ľudia hovoria, že chcú napísať knihu a nevedia, čo robiť: No nič, sadnúť na zadok a písať. 😊 To povedal už Karel Čapek. Na zadku, knihy si treba vysediť, talent je jedna vec, ale to je len 10 % úspechu. Zvyšok je drina, tak ako pri každej činnosti. Koľkokrát to mám aj ja také ťažké, že radšej by som išla vonku alebo radšej by som umývala či vysávala. Jednoducho, ak si z toho spravíte prioritu a ak má človek talent, tak bez problémov knihu napíše. Je to však len o tom, sadnúť si a písať, písať, písať, tak ako cvičenie robí majstra, tak isto pri písaní, sami budete vidieť, že toto je tak, toto je tak a budete to cítiť pri úprave rukopisu. Tá múza príde vždy, keď vidí, že to myslíte vážne. Možno jej to niekedy bude trvať dlhšie, ale vždy príde. Niekedy aj ja vnímam, cítim, že to nie je ono, ale píšem, píšem, prekonám to, potom príde dobrá pasáž a potom sa opäť vrátim a prerábam. Takže jednoducho – sadnúť na zadok a písať.

Pani spisovateľke veľmi pekne ďakujeme za skvelý rozhovor, príjemnú besedu v knižnici a krst našej knihobúdky a želáme jej ešte veľa zdravia a úspechov v osobnom a pracovnom živote. A úspešné umelecké pero všetkým budúcim spisovateľom a redaktorom nášho školského časopisu. 😊

**Alžbeta Lažová, Laura Žilková, 6.B
Mgr. Lucia Vrabľová**

**PRAJEME VÁM
NÁDHERNÉ LETO**
plné nezabudnutel'ných
zážitkov.

**Tešíme sa na Vás
v septembri!**

